

Zsarolás, vagy rágalmazás?

A Szegei Uj Nemzedék tréfás és vidám írásainak illusztris szerzője, Tömörkény István emlékének meggyalázója mára hatalmas háromhasábos cikkben igyekszik mosakodni a Szegei tegnap számában felhozott vádak ellen és három hosszú hasábon igyekszik bebizonyítani, hogy semmi köze sincsen az afférhez. Aki újságot tud olvasni, azonban láthatja, hogy a sorok között, gyakori ellentmondásaival és önkéntelen elszólásaival maga Kelemen Andor tesz tanubizonyságot arról, hogy még sem olyan ártatlan az ügyben, mint azt másokkal el szeretné hitetni.

Magának az ügynek az aktáival nem kívánok e hasábokon foglalkozni, mert remélem, hogy a kiűnő humorista szavai nem maradnak üres fenyegetések és Kelemen Andor valóban megindítja ellenem a sajtópör és így módomban lesz a bíróság előtt felvonultatni teljes bizonyítási anyagomat, amely fényt fog vetni az egész csunya afférre. Kelemen Andor mai cikkében hivatkozik arra, hogy neki a legkellemesebb volna, ha a bíróság előtt tisztázhatná szerepét: nos én erre módot adok neki, azonban eleve figyelmeztetnem kell őt arra, hogy ott nem fognak azzal megelégedni, hogy kijelentse, amit mai cikkében ír:

„Én meg sajnálkoztam abban az elképzelhetetlen esetben, ha tudomásom nélkül és mégis jelenlétemben ez a merénylet előfordult volna.”

Szép és dicséretes, ha valaki maga állítja ki bizonyítványt arról, hogy olyan állapotban volt, hogy jelenlétében és mégis tudomása nélkül történnek dolgok és minden esetre sok mindent megmagyaráz a pálinkát és bort kávézás, de ha ilyen, magáról mit sem tudó ember vallomása szemben áll józan vallomásával, úgy engedjék meg nekünk, hogy mégis csak a józan ember vallomását higgyük, — ha ez mindjárt terhelő is Kelemen Andorra nézve — még ha az csak egyszerű cselédnő is.

Hivatkozik arra is Kelemen Andor, hogy előre figyelmeztették, hogy „ezt az esetet ellem (már mint Kelemen Andor ellen) a legelső kirohanásnál felhasználják”. Aki ezt a tanácsot adta, valóban jót akart, mert szinte elképzelhetetlen vakmerőség kell ahhoz, hogy valaki, akit Tömörkény képeinek meggyalázásával vádolnak, éppen Szegei Uj Nemzedékre jöjjön le és itt honosítson meg olyan hangot és tónust, amely egészen a legújabb időkig itt ismeretlen volt.

„A Nép” és a „Szózat” iskoláját azonban, úgy látszik, nem hiába járta ki Kelemen Andor, kitűnő mestereitől: Anka Jánostól, Bénérd Ágostontól, Zsirkay Jánostól, Kiss Menyhértől, Jász Jánostól, Kádár Lehelől, Lendvai Istvántól, Kalmár Simontól és Holländer Samueltól valóban eltanulta mindazt, ami „A Nép” hasábjait oly nobilessé és előkelően disztigváltá teszi. Eltanulta azt is, hogy vannak bűnök, melyekért nem kell nagyon röstelkedni, mint például zsidók kihajigálása, pofozása és gyilkolása, mint azt ma Kelemen Andor maga hangoztatja nagy büszkén.

Ezek után úgy-e nem kell csodálkozni azon, hogy olyan csekélységek, mint becsületsértés és rágalmazás, igazán nem játszanak semmi szerepet Kelemen Andor szemében. Így azután a „Szegei Uj Nemzedék” mai számában hatalmas kéthasábos cím kiáltja, hogy „Zsarolni akart Lovik Károly, a „Szegei” szerkesztője. Igaz, hogy a cikkben azután semmi nyoma a zsarolásnak, mindazonáltal Kelemen Andornak van igaza, mert hiszen „valami mindig tapad”. És éppen ezért nem riadt vissza Kelemen Andor attól, hogy minden alap nélkül megvádoljon zsarolással. Jól tudta ő, hogy én legfeljebb a „Szegei”-ben rántathatom le a leplet rágalmairól, mert a sajtótörvény nem ad rá módot, hogy egy lap felelős szerkesztője helyreigazító közleményt adjon le abban a lapban, ahol a támadás elhangzott, így ha a saját lapjában nyilatkozik is, arról éppen azok a rétegek nem vesznek tudomást, melyek a támadást olvasták. És tudta azt is, hogy a sajtópörök tárgyalását hónapok választják el a rágalmazások megtörténtétől, hónapok, melyek ha az ember nem tud azonnal és kézzelfoghatóan védekezni, éppen elegendő arra, hogy a megvádoltat erkölcsi halottá tegyék, melyből a rágalmozó elítélése sem jelent már többé a feltámadást.

Kelemen Andor cikkében hosszasan leírja, hogy a Szegei Uj Nemzedék egyik februári számában hirt jelent meg, amely a Danner Péter Fia-céget támadta meg és amelyre ifjabb Danner János helyreigazító közleményt hozott be a Szegei szerkesztőségébe. Én megígértem a nyilatkozat közzétételét, ami azután másnap meg is jelent a Szegei-ben. Ifjabb Danner János ur látogatása alkalmával kijelentettem, hogy — mint Kelemen Andor írja — „különb is ebben az ügyben még önkénti tiszteletemet fogom tenni.” Ebből vonja le azután Kelemen Andor a konkluziót: „Nem tudom, hogy végződött ez a dolog, — eddig a stádiumig teljesen kimeríti a zsarolás fogalmát. Lovik Károly, mint ellenféllel, ezek után mi nem foglalkozhatunk.”

Tulajdonképpen semmi védekezésre nem lenne szükségem, hiszen nem hiszem, hogy lenne egyetlen ember is, aki a zsarolás fogalmát kimerítve látná, még Kelemen Andor cikkéből is, mindazonáltal mikor ma délután ifj. Danner János ur telefonon közölte velem felháborodását Kelemen Andor rágalmai felett és később megbízottaimnak az a bbbi nyilatkozatot tettem, szükségesnek tartottam, hogy azt leközzöljem, mert ez azután nyilvánvalóvá teszi, hogy Kelemen Andor mai cikke valóban maradék nélkül kimeríti a becsületsértésnek és a rágalmazásnak a büntetőtörvénykönyvben pontosan körülírt fogalmát.

A nyilatkozat egyébként következőképp hangzik:
Nyilatkozat.

Alulírottak Stein Sándor és Hézer Béla urak előtt — akik Lovik Károly ur, a Szegei felelős szerkesztőjének megbízásából a Szegei Uj Nemzedék 1923 március 2-iki számában megjelent és Lovik ur személyét súlyosan sértő cikkekre vonatkozólag magyarázatot kértek — a következőket jelentjük ki:

Valótlan a Szegei Uj Nemzedék azon állítása, hogy Lovik Károly ur bennünket zsarolni akart volna, ellenkezőleg cégünkkel szemben a

legelőékenyebben járt el akkor, amidőn lapjában helyreigazító sorainknak ifj. Danner János kívánságára, a legnagyobb készséggel helyt adott.

A helyreigazító sorok közlése után néhány nappal üzletünkben való megjelenése szintén a legudvariasabb formák között azon célból történt, hogy id. Danner Jánostól is bocsánatot kérjen a lapjában megjelent téves információ alapuló cikkért.

Amidőn ismételt hangszólások, hogy Lovik Károly ur úgy kijelentéseiben, mint viselkedéseiben a legkorrektebbül járt el és zsarolás szándékának még látszatát sem keltette, egyben kijelentjük azt is, hogy Lovik Károly ur megvádolására semmiféle kijelentésünkkel alapot nem szolgáltatunk.

Szege, 1923 március hó 2.

Danner Péter Fia.

Előttünk:

Stein Sándor.

Hézer Béla.

Kelemen Andor beigérte, hogy a bírósághoz fordul, így számomra sincs más elégtételkérésnek helye, minthogy sajtó útján elkövetett becsületsértés és rágalmazás címén feljelentsem Kelemen Andort. Ez a mai nap folyamán ügyvédem, dr. Kertész Béla útján meg is történt, de azt hiszem, annak eldőltségéig sem lesz egyetlen pillanatig sem kétséges senki előtt, hogy én zsaroltam-e, vagy Kelemen Andor rágalmozott?

És most még egyszer megismételjük, amit tegnap mondtunk: hagyja el Kelemen Andor azonnal ezt a várost és ha ezt nem akarná önszántából megtenni, úgy szólítsák fel erre nyomtatékosan a „Szegei Uj Nemzedék” illetékes faktori és azok, akik mögötte állanak, különben kénytelenek lennénk azt hinni, hogy azonosítják magukat Kelemen Andor személyével és harcmódorával, melyre reméljük rövidesen a büntető bíróság fogja rástátni bélyegét.

Lovik Károly.

Hirek

— Zerkovitz Emil meghalt. Szükszavu kábel távirat jelenti Newyorból a gyászos hírt, hogy ott Zerkovitz Emil orbáncban váratlanul elhunyt. Kiváló magyar érték távozott el vele az élők sorából, igaz érzést, munkás magyar ember, akinek a bölcsője itt ringott a szegedi földön. Középiskolái egy részét még itt végezte Szegeden, ahonnan, hogy fölkerült a fővárosba, folytatta iskolai tanulmányait, majd újságíró lett és csakhamar feltűnt alapos készségű és komoly studiumot eláruló közgazdasági cikkeivel. Sokat foglalkozott a kivándorlás kérdésével és sok és hasznos szolgálatot tett e téren az országnak és az újvilágba kivándorolt magyar munkásoknak. Változatos, de mindig és mindenütt hasznos pályáján eljutott a miniszteri tanácsosi méltóságig. A háború után, mint közhivatalnok, nyugalmába vonult, de nem szűnt meg munkálkodni és mindig ott volt látható és található, ahol a magyar ügyeknek és érdekeknek védelmezőre volt szükségük. Legutóbb az ántánt-bizottságok mellett teljesített hasznos és értékes szolgálatokat. Mindössze 53 évet élt és ez idő alatt egyre dolgozott és mindig a magyarság érdekében dolgozott. Talpig férfi volt minden vonatkozásban, aki barátokat tudott szerezni magának és azoknak az ügyeknek, aminek a szolgálatába állott. Korai elhunytát a jóbarátokon és ismerősökön kívül testvérei: Zdrav Samu, a Csárdás és az Uj Romeó című ballek szerzője, Zerkovitz Béla zeneszerző és Zerkovitz Rudolf, a szegedi Villamosvasut vezérigazgatója, gyászolják.

— A város el akarja adni a kislakásokat. Értesülésünk szerint a város tanácsa el akarja adni a nem régen épített kislakásokat. A polgármester munkatársunk előtt megerősítette értesülésünket és kijelentette, hogy amennyiben sikerül a kislakások eladása, a befolyó pénzből új lakásokat építtetne a város. A kislakások lakói közül többnek vásárló szándéka van és értesítették a polgármestert, hogy abban az esetben, ha a város részletfizetéssel is megelégszik, hajlandók a lakások megvételére.

Modellkalapok és átalakítások legutányosabban özv. Iritz Dezsőné, Oroszlán-utca 3.

— Rott Nándor lesz a kalocsai érsek? Várady L. Árpád elhalálozásával megüresedett kalocsai érseki széket betöltése kérdésében, mint jól értesült politikai körökben beszélnek, a kormány már megállapodott a maga jelöltje személyében. Értesülésünk szerint a kormánynak Rott Nándor veszprémi püspök a jelöltje, akinek kandidálása Rómában is szívélyes fogadtatásra talált. Rott Nándor kinevezésével megüresedő veszprémi püspöki méltóságra Vass József népjóléti minisztert, pápai protonotáriust neveznék ki. A veszprémi püspökséget Ernst Sándornak is felajánlották, valamint Folkenberg Alajos egyetemi tanárnak, aki szintén pápai protonotárius.

— Szabadlábbon... A Fővárosi Operett Színház merénylői közül, mint ismeretes, csak Heffner Gyula mérnököt, Hozmetz Ferenc Károly műegyetemi hallgatót és Balkó József rendőrdíjnokot tartotta fogva a vádtanács. Ezek közül Balkó a múlt héten kiszabadult, Hozmetz pedig 60.000 korona óvadék ellenében tegnap helyezte szabadlábba a vádtanács. A határozat ellen az ügyészség felfolyamodással élt, de ezt később visszavonta, úgy hogy Hozmetz tegnap már ki is szabadult. Heffner érdekében szintén szabadlábbrahelyezési kérelmet adott be a védője és a vádtanács ma elrendelte 60.000 korona óvadék ellenében Heffner szabadlábbrahelyezését. A királyi ügyész azonban Heffner Gyula szabadlábbrahelyezése ellen felfolyamodást jelentett be, így Heffner még nem kerül szabadlábba.

— A budapesti rablógylkosság. A Vilmoscsászár-ut 20. alatt tegnap elkövetett rablógylkossági merénylet ügyében a rendőrség ma délután a nyomozást teljes eredménnyel befejezte. Délután 2 órakor a főkapitányságon Schnitzel Józsefet szembesítették Wittenberg Lászlóval és a szembesítésnek érdekes eredménye lett. Schnitzel határozott tagadásán Wittenberg megtört. Sirva fakadt és beismerte, hogy a rablógylkossági kísérletet öccsével, Sándorral együtt ő követte el. A szembesítés után Schnitzelt azonnal szabadlábba helyezték, Wittenberg Sándorért pedig detektívek mentek ki és a késő délutáni órákban előállították a főkapitányságon.